

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6724-19

meddelad i Stockholm den 6 november 2020

KLAGANDE

Kriminalvården
601 80 Norrköping

MOTPART

AA

Ombud: Advokat Harri Keränen
Advokatfirman Defens AB
Kornhamnstorg 57
111 27 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 12 december 2019 i mål nr 3866-19

SAKEN

Strafftidsberäkning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av kammarrättens dom fastställer Högsta förvaltningsdomstolen Kriminalvårdens beslut.

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar yrkandet om ersättning för rättegångskostnader.

Dok.Id 230702

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

1. I samband med att ett eller flera fängelsestraff ska börja avtjänas fattar Kriminalvården ett strafftidsbeslut. I ett sådant beslut fastställs bl.a. datum för verkställighetens början och slut.
2. AA dömdes i februari 2010 av Svea hovrätt till fängelse i 3 år och 3 månader för bl.a. grovt vapenbrott. Verkställigheten av straffet påbörjades dock inte. I december 2013 dömdes AA till livstids fängelse i Thailand för brott som enligt svensk rätt motsvaras av narkotikabrott. Genom benådning sattes straffet ned till fängelse i knappt 37 år.
3. Efter att AA ansökt om att få bli överförd till Sverige för att avtjäna återstoden av straffet här beslutade regeringen att det thailändska fängelsestraffet skulle få verkställas i Sverige. Regeringen beslutade samtidigt att straffet skulle anpassas så att det motsvarade 18 års fängelse samt att bestämmelser i svensk lag om verkställighet av fängelsestraff skulle gälla. AA kom till Sverige i januari 2019.
4. Kriminalvården meddelade samma månad ett strafftidsbeslut avseende den svenska domen från 2010 och den thailändska domen från 2013 som innebar att den totala strafftiden bestämdes till 21 år och 3 månader. AA tillgodoräknades den tid han hade varit frihetsberövad i respektive land. Kriminalvården beslutade vid omprövning i februari 2019 att inte ändra strafftidsbeslutet.
5. AA överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm. Han anförde bl.a. att beslutet stred mot svensk lag eftersom fängelse på viss tid inte får överstiga 18 år när fängelse utdöms för flera brott. Förvaltningsrätten avlog överklagandet.
6. AA överklagade domen till Kammarrätten i Stockholm. Med vägledning i grundläggande straffrättsliga principer och brottsbalkens bestämmelser om fängelse, enligt vilka fängelse på viss tid inte får överstiga 18 år när fängelse utdöms för flera brott, fann kammarrätten att Kriminalvården vid

DOM

Mål nr
6724-19

sammanläggningen inte kunde bestämma en längre strafftid än så. Förvaltningsrättens dom och Kriminalvårdens beslut upphävdes därför och målet visades åter till Kriminalvården för ny prövning i enlighet med detta.

YRKANDEN M.M.

7. *Kriminalvården* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens dom och fastställa Kriminalvårdens beslut samt anför följande. Det anges inte någon övre gräns för strafftidens längd i lagstiftningen om strafftidsberäkning. Kriminalvården verkställer endast domstolars och i vissa fall regeringens beslut om påföljd. Det vore orimligt om Kriminalvården skulle frångå dessa beslut och på eget initiativ ompröva längden av de påföljder som har fastställts.
8. AA anser att överklagandet ska avslås och yrkar ersättning för rättegångskostnader.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

9. Frågan i målet är om en övre gräns för strafftidens längd ska tillämpas när flera tidsbestämda fängelsestraff ska läggas samman vid en strafftidsberäkning.

Rättslig reglering m.m.

10. Strafftidslagen (2018:1251) trädde i kraft den 1 april 2019. Samtidigt upphävdes lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. Av punkten 3 d i övergångsbestämmelserna till strafftidslagen följer att lagen om beräkning av strafftid m.m. ska tillämpas i detta fall eftersom Kriminalvårdens strafftidsbeslut meddelades före strafftidslagens ikraftträdande.
11. Av 25 § lagen om beräkning av strafftid m.m. framgår att om en dom på tidsbestämt fängelsestraff ska verkställas sedan den dömde börjat undergå annat sådant straff men innan denne frigivits, ska strafftiderna sammanläggas för bestämmande av slutdagen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. Av 25 § lagen om beräkning av strafftid m.m. följer att strafftiderna för tidsbestämda fängelsestraff ska läggas samman. Flera tidsbestämda fängelsestraff verkställs därigenom samtidigt och den sammanlagda tiden ska läggas till grund för beräkningen av strafftiden (jfr prop. 2017/18:250 s. 121). I lagen anges inte någon övre gräns för strafftidens längd. Inte heller följer det av förarbetena att någon sådan övre gräns har varit avsedd att tillämpas.
13. Det saknas således stöd i lagen om beräkning av strafftid m.m. för att vid sammanläggningen av flera tidsbestämda fängelsestraff tillämpa en övre gräns för den sammanräknade strafftiden. Inte heller kan stöd för en sådan tillämpning hämtas från brottsbalkens regler om vilka påföljder som allmän domstol kan döma ut i en brottmålsprocess. Kriminalvårdens överklagande ska alltså bifallas.

DOM

Mål nr
6724-19

14. Det saknas laglig grund för att medge ersättning för rättegångskostnader i mål om straffidsberäkning. AA yrkande om ersättning ska därför avvisas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Kristina Ståhl, Kristina Svahn Starrsjö, Ulrik von Essen och Helena Rosén Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Fredrik Vogel.